

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa

3. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas osallistuu ennakoitaviin vuorovaikutustilanteisiin ja harjoittelee erilaisia ilmaisutapoja.</p> <p>Sisällöt: Harjoitellaan osallistumaan vuorovaikutustilanteisiin rohkeasti ja rakentavasti.</p> <p>Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua tuetusti erilaisten aihepiirien ja monimuotoisten tekstien pohjalta.</p> <p>S1</p>
4. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas käyttää oppimiaan vuorovaikutustaitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarkoituksenmukaisesti.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua erilaisten aihepiirien ja monimuotoisten tekstien pohjalta.</p> <p>S1</p>
5. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas ymmärtää omaa vuorovaikutustaan ja ilmaisuaan suhteessa toisiin.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan ja tutkitaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja mielipiteitään.</p> <p>S1</p>
6. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas osaa käyttää erilaisia ilmaisutapoja ja ilmaisee oman mielipiteensä rakentavasti ja perustellen.</p> <p>Sisällöt Vahvistetaan taitoa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja perustelemaan mielipiteitään.</p> <p>Kannustetaan mielipiteen ilmaisuun erilaisissa tilanteissa.</p> <p>S1</p>
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	<p>Oppilas oppii vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa.</p>

Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas osallistuu erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin. Oppilas ilmaisee omia ajatuksiaan ja mielipiteitään.
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	
3. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee kuuntelemaan opetuspuhetta ja erilaisia tekstejä tuetusti. Oppilas osallistuu reagoimalla vuorovaikutukseen, kun aihepiiri on tuttu. Sisällöt: Harjoitellaan ymmärtämään selkeästi havainnollistettua opetuspuhetta ja siihen vastaamista. Harjoitellaan tuetusti kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja. S1
4. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas ymmärtää opetuspuhetta ja kuulemiaan tekstejä osittain. Oppilas vahvistaa vuorovaikutustaitojaan suhteessa kuulemaansa. Sisällöt Harjoitellaan ymmärtämään havainnollistettua opetuspuhetta ja kuultuja tekstejä sekä niihin vastaamista. Harjoitellaan tuetusti kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja. S1
5. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee löytämään oppimisen kannalta olennaisia asioita aihepiiriltään tutusta tai havainnollistetusta opetuspuheesta ja kuulemistaan teksteistä. Oppilas osallistuu puhumalla vuorovaikutukseen. Sisällöt Harjoitellaan ymmärtämään opetuspuhetta ja kuultuja tekstejä sekä niihin vastaamista. Harjoitellaan kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja. S1
6. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas ymmärtää pääosan opetuspuheesta ja muista kuulemistaan teksteistä. Oppilas osallistuu puhumalla kasvokkaisissa vuorovaikutustilanteissa tarkoituksenmukaisesti. Sisällöt Harjoitellaan ymmärtämään opetuspuhetta ja kuultuja tekstejä sekä tunnistamaan niistä olennaiset asiat. Harjoitellaan kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja. Kannustetaan ilmaisemaan omia mielipiteitä suhteessa kuultuun.

	<p>Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta sekä tapoja ilmaista kohteliaisuutta.</p> <p>S1</p>
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	<p>Oppilas osallistuu puhumalla kasvokkaisissa vuorovaikutustilanteissa tarkoituksenmukaisesti.</p> <p>Oppilas ymmärtää pääosan opetuspuheesta ja muusta kuulemastaan.</p>
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	
3. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas käyttää tuetusti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja tutuissa tilanteissa sekä harjoittelee käyttämään luovuuttaan.</p> <p>Sisällöt: Rohkaistaan oppilasta kokonaisilmaisuun.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta käyttämään ilmaisukeinoja monipuolisesti.</p> <p>S1</p>
4. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas käyttää sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja ja osallistuu keskusteluun itselleen läheisistä aiheista.</p> <p>Oppilas kehittää luovuuttaan ja harjoittelee toisten huomioon ottamista.</p> <p>Sisällöt Rohkaistaan oppilasta kokonaisilmaisuun.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta käyttämään ilmaisukeinoja monipuolisesti.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisemaan itseään ymmärrettävästi ja ohjataan huomioimaan muut osallistujat.</p> <p>S1</p>
5. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas käyttää erilaisia ilmaisukeinoja ja ilmaisee itseään ymmärrettävästi.</p> <p>Oppilas harjoittelee pitämään puhe-esityksiä itselleen läheisistä aiheista.</p> <p>Sisällöt Rohkaistaan oppilasta kokonaisilmaisuun ja käyttämään erilaisia ilmaisukeinoja monipuolisesti.</p> <p>Oppilas osallistuu oman luokan sekä kouluyhteisön vuorovaikutustilanteisiin.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisemaan itseään ymmärrettävästi ja ohjataan huomioimaan muut osallistujat.</p>

	Harjoitellaan erilaisia puhe-esityksiä ja niihin valmistautumista. S1
6. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas käyttää erilaisia sanallisia ilmaisukeinoja ja ottaa huomioon puhekumppaninsa.</p> <p>Oppilas pitää valmistellun puhe-esityksen.</p> <p>Sisällöt Rohkaistaan oppilasta kokonaisilmaisuun ja käyttämään erilaisia ilmaisukeinoja monipuolisesti.</p> <p>Oppilas osallistuu oman luokan sekä kouluyhteisön vuorovaikutustilanteisiin.</p> <p>Harjoitellaan ilmaisemaan itseään ymmärrettävästi ja ohjataan huomioimaan muut osallistujat.</p> <p>Harjoitellaan monipuolisesti itseilmaisua omia vahvuuksia etsien ja tunnistaen entistä itsenäisemmin.</p> <p>Oppilas pitää valmistellun puhe-esityksen.</p> <p>S1</p>
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen, käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas käyttää erilaisia sanallisia ilmaisun keinoja ja ottaa huomioon puhekumppaninsa. Oppilas pitää valmistellun puhe-esityksen itselleen läheisestä aiheesta.
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	
3. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee lukemisen sujuvoittamista.</p> <p>Oppilas tutustuu erilaisiin tekstilajeihin ja niiden tyypillisiin piirteisiin.</p> <p>Sisällöt: Luetaan erilaisia tekstejä ottaen huomioon oppilaan kehittyvä suomen kielen taito.</p> <p>Tutustutaan tekstilajien tyypillisiin piirteisiin.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään tekstiin sopivia lukustrategioita.</p> <p>S2</p>
4. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas lukee monipuolisia tekstejä pääosin sujuvasti.</p> <p>Oppilas tunnistaa kertomuksen, tietotekstin ja arvioivan tekstin.</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään tietoa tekstilajipiirteistä.</p> <p>Sisällöt Luetaan erilaisia tekstejä ottaen huomioon oppilaan kehittyvä suomen kielen taito.</p>

	<p>Tutkitaan ja vertaillaan kertomusta, tietotekstiä ja arvioivaa tekstiä sekä niiden tyypillisiä piirteitä.</p> <p>Harjoitellaan käyttämään tekstilajiin sopivia lukustrategioita.</p> <p>S2</p>
5. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas lukee sujuvasti erilaisia tekstejä.</p> <p>Oppilas harjoittelee käyttämään tietoa tekstilajipiirteistä tekstien tulkinnassa ja luotettavuuden arvioinnissa.</p> <p>Sisällöt Oppilas lukee erilaisia tekstejä ottaen huomioon oppilaan kehittyvä suomen kielen taito.</p> <p>Harjoitellaan erilaisten tekstilajien piirteiden tunnistamista ja vertailemista.</p> <p>Harjoitellaan tekstien tulkitsemista ja luotettavuuden arviointia.</p> <p>S2</p>
6. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas lukee sujuvasti erilaisia tekstejä.</p> <p>Oppilas käyttää tietoa tekstilajipiirteistä tekstien tulkinnassa ja luotettavuuden arvioinnissa.</p> <p>Sisällöt Oppilas lukee erilaisia tekstejä ottaen huomioon oppilaan kehittyvä suomen kielen taito.</p> <p>Oppilas tunnistaa erilaisia tekstilajeja.</p> <p>Oppilas osaa tulkita erilaisia tekstejä ja niiden luotettavuutta.</p> <p>S2</p>
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii sujuvoittamaan lukemistaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas lukee sujuvasti erilaisia tekstejä. Oppilas käyttää tietoa tekstilajipiirteistä tekstien tulkinnassa ja luotettavuuden arvioinnissa
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen	
3. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas lukee ja ymmärtää yksinkertaisia, kieleltään konkreettisia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä.</p> <p>Oppilas tutustuu erilaisiin luku- ja ymmärtämisstrategioihin.</p> <p>Sisällöt: Luetaan ja kuunnellaan erilaisia oppilaan kielellisen taitotason mukaisia tekstejä.</p> <p>Tutustutaan erilaisiin luku- ja ymmärtämisstrategioihin.</p>

	S2
4. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas ymmärtää puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä pääosin ja hahmottaa tekstin kokonaisuuden.</p> <p>Oppilas harjoittelee erilaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista ja kuuntelemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia luku- ja ymmärtämisstrategioita.</p>
	S2
5. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee tulkitsemaan puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa kielenkäyttötilanteissa.</p> <p>Oppilas harjoittelee tekstin tulkintaa edistäviä luku- ja ymmärtämisstrategioita.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista ja kuuntelemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia luku- ja ymmärtämisstrategioita.</p>
	S2
6. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas osaa tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa kielenkäyttötilanteissa.</p> <p>Oppilas käyttää tekstin tulkintaa edistäviä luku- ja ymmärtämisstrategioita.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista ja kuuntelemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia luku- ja ymmärtämisstrategioita.</p>
	S2
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas osaa tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa kielenkäyttötilanteissa. Oppilas käyttää jossain määrin tekstin tulkintaa edistäviä luku- ja ymmärtämisstrategioita.
T6 ohjata oppilasta päättelevään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	
3. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas laajentaa sana- ja käsitevarantoaan erilaisia tekstejä tutkimalla.</p> <p>Oppilas harjoittelee sanojen luokittelua merkityksen ja muodon perusteella.</p> <p>Sisällöt: Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa.</p> <p>Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat).</p>

	S2
4. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas hahmottaa tekstin kokonaisuuden pääpiirteissään.</p>
	<p>Sisällöt Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa.</p> <p>Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat).</p>
	S2
5. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas hyödyntää tekstejä sana- ja käsitevarantonsa laajentamisessa.</p>
	<p>Sisällöt Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa.</p> <p>Harjoitellaan hahmottamaan virkkeen osien suhteita (lause, lausekkeen pääsanat ja määritteen suhde, lauseenvastike).</p> <p>Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa.</p> <p>Opitaan käyttämään kerronnan peruskäsitteitä (päähenkilö, tapahtumapaikka ja -aika, juoni).</p>
	S2
6. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas hallitsee riittävän sana- ja käsitevarannon voidakseen tehdä päätelmiä lukemastaan.</p>
	<p>Sisällöt Syvennetään sana- ja käsitevarantoa.</p> <p>Harjoitellaan hahmottamaan virkkeen osien suhteita (lause, lausekkeen pääsanat ja määritteen suhde, lauseenvastikkeet).</p> <p>Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät.</p> <p>Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita.</p>
	S2
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii tekemään päättelevää tekstien tulkintaa sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas hallitsee riittävän sana- ja käsitevarannon voidakseen tehdä päätelmiä lukemastaan.
T7 innostaa oppilasta edistämään käsin kirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	

<p>3. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee käsin ja näppäimistöllä kirjoittamisen taitoja.</p> <p>Oppilas harjoittelee tuottamaan yksinkertaisia tekstejä.</p> <p>Sisällöt: Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja.</p> <p>Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista, tekstien tuottamisen ja käsittelyn perustoimintoja ja yleiskielen normeja itsenäisesti ja ryhmässä.</p> <p>S3</p>
<p>4. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee käsin ja näppäimistöllä kirjoittamisen taitoja.</p> <p>Oppilas harjoittelee kirjoittamaan tekstilajiltaan tunnistettavia kertovia, kuvaavia ja kantaa ottavia tekstejä.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja.</p> <p>Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista.</p> <p>Harjoitellaan kirjoittamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä.</p> <p>S3</p>
<p>5. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee käsin ja näppäimistöllä kirjoittamisen taitoja.</p> <p>Oppilas kirjoittaa tekstilajiltaan tunnistettavia kertovia, kuvaavia ja kantaa ottavia tekstejä.</p> <p>Sisällöt Vahvistetaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja.</p> <p>Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista.</p> <p>Kirjoitetaan mallin avulla erilaisia kertovia, kuvaavia ja kantaa ottavia tekstejä yksin ja ryhmässä.</p> <p>S3</p>
<p>6. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas kirjoittaa käsin ja näppäimistöllä.</p> <p>Oppilas kirjoittaa yhtenäisiä kertovia, kuvaavia ja kantaa ottavia tekstejä.</p> <p>Sisällöt Vahvistetaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja.</p> <p>Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista.</p> <p>Kirjoitetaan erilaisia kertovia, kuvaavia ja kantaa ottavia tekstejä yksin ja ryhmässä.</p> <p>S3</p>

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii edistämään käsin kirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas kirjoittaa yhtenäisiä kertovia, kuvaavia ja kantaa ottavia tekstejä. Oppilaan käsin tai näppäimistöllä kirjoittamisen taidot ovat riittävät tekstien tuottamiseen.
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	
3. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas käyttää sanavarantoaan kirjoittaessaan tekstejä tutuista aihepiireistä.
	Sisällöt: Harjoitellaan kirjoittamaan ikäkaudelle sopivia fiktiivisiä ja ei-fiktiivisiä kertovia tekstejä.
	S3
4. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas käyttää sanavarantoaan kirjoittaessaan ymmärrettäviä tekstejä.
	Oppilas harjoittelee käyttämään tekstilajille tyypillisiä kieliopillisia rakenteita.
	Sisällöt Harjoitellaan kirjoittamaan ikäkaudelle sopivia tekstejä ja käyttämään niissä tekstilajille tyypillistä sanastoa ja kieliopillisia rakenteita.
	S3
5. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas kirjoittaa ymmärrettäviä tekstejä.
	Sisällöt Harjoitellaan kirjoittamaan ikäkaudelle sopivia tekstejä ja käyttämään niissä tekstilajille tyypillistä sanastoa ja fraseologiaa sekä kieliopillisia rakenteita.
	S3
6. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas kirjoittaa kokonaisia tekstejä ja kiinnittää huomiota sanavalintoihin.
	Oppilas noudattaa pääpiirteissään kirjoitetun kielen normeja.
	Sisällöt Kirjoitetaan ikäkaudelle sopivia tekstejä ja käytetään niissä tekstilajille tyypillistä sanastoa ja fraseologiaa sekä kieliopillisia rakenteita.
	S3
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii syventämään taitoaan tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas kirjoittaa kokonaisia tekstejä ja kiinnittää huomiota sanavalintoihin. Kieliopillisissa rakenteissa voi olla horjuvuutta. Oppilas noudattaa pääpiirteissään kirjoitetun kielen normeja.
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	

<p>3. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas tutustuu kirjoittamisprosessin vaiheisiin.</p> <p>Oppilas harjoittelee arvioimaan omia tekstejään sekä antamaan ja vastaanottamaan palautetta.</p> <p>Sisällöt: Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin.</p> <p>Harjoitellaan arvioimaan omia tekstejä sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.</p> <p>S3</p>
<p>4. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas tutustuu kirjoittamisprosessin vaiheisiin.</p> <p>Oppilas harjoittelee arvioimaan omia tekstejään sekä antamaan ja vastaanottamaan palautetta.</p> <p>Sisällöt Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin.</p> <p>Harjoitellaan arvioimaan omia tekstejä sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.</p> <p>S3</p>
<p>5. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee kirjoittamisprosessin vaiheita.</p> <p>Oppilas harjoittelee arvioimaan omia tekstejään sekä antamaan ja vastaanottamaan palautetta.</p> <p>Sisällöt Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin.</p> <p>Harjoitellaan arvioimaan omia tekstejä sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.</p> <p>S3</p>
<p>6. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee kirjoittamisprosessin vaiheita.</p> <p>Oppilas arvioi omia tekstejään sekä antaa ja vastaanottaa palautetta rakentavasti.</p> <p>Sisällöt Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin.</p> <p>Arvioidaan omia tekstejä.</p> <p>Harjoitellaan tekstin muokkaamista saadun palautteen perusteella.</p> <p>Harjoitellaan antamaan ja vastaanottamaan rakentavaa palautetta.</p> <p>S3</p>

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas arvioi tekstejään palautteen perusteella. Oppilas antaa palautetta muille.
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia.	
3. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas tunnistaa, että kirjoitettu ja puhuttu kieli ovat erilaisia.
	Sisällöt: Tutustutaan kirjoitetun ja puhutun suomen kielen piirteisiin. S4
4. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas tunnistaa kirjoitetun ja puhutun kielen eroja.
	Sisällöt Tutustutaan kirjoitetun ja puhutun suomen kielen eroihin monimuotoisissa teksteissä. S4
5. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas hahmottaa joitakin keskeisiä kielen rakenteita ja säännönmukaisuuksia.
	Oppilas ymmärtää, että kieltä käytetään eri tavoin eri tilanteissa. Sisällöt Opitaan päättelemään kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (sanaluokat ja lausetyypit, nominien ja verbien taivutus, sanojen yhdistäminen ja johtaminen). Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielenvaihtelua havainnoimalla koulun ja vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita. S4
6. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas tunnistaa kielen rakenteita ja säännönmukaisuuksia sekä tapoja luoda merkityksiä.
	Oppilas kuvailee, miten kieli vaihtelee eri tilanteissa. Sisällöt Opitaan päättelemään kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia (sanaluokat ja lausetyypit, nominien ja verbien taivutus, sanojen yhdistäminen ja johtaminen) ja tapoja luoda merkityksiä. Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielenvaihtelua havainnoimalla moninaisia kuultuja ja luettuja tekstejä. S4
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä sekä puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia.

Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas tunnistaa kielen rakenteita ja säännönmukaisuuksia sekä tapoja luoda merkityksiä. Oppilas kuvailee kielen tilanteista vaihtelua.
T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	
3. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas lukee ja kuuntelee ikä- ja kielitaitotasolleen sopivaa kirjallisuutta. Oppilas osallistuu luetun käsittelyyn kuuntelemalla ja harjoittelee lukukokemuksen jakamista. Oppilas tutustuu kirjaston käyttöön. Sisällöt: Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina. Rohkaistaan omien lukuelämysten jakamiseen. S4
4. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas lukee ja kuuntelee ikä- ja kielitaitotasolleen sopivaa kirjallisuutta. Oppilas osallistuu luetun käsittelyyn keskustelemalla. Oppilas käyttää kirjastoa. Sisällöt Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina. Jaetaan omia lukukokemuksia. S4
5. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas lukee ja kuuntelee ikä- ja kielitaitotasolleen sopivaa kirjallisuutta. Oppilas keskustelee ja kirjoittaa lukukokemuksestaan. Oppilas käyttää kirjastoa. Sisällöt Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina. Keskustellaan ja harjoitellaan kirjoittamaan omista lukukokemuksista. S4
6. luokka	Oppimisen tavoite: Oppilas lukee ja kuuntelee ikä- ja kielitaitotasolleen sopivaa kirjallisuutta. Oppilas keskustelee ja kirjoittaa lukuelämyksestään sekä kokemuksistaan lasten- ja nuorten kulttuurista.

	<p>Oppilas harjoittelee tarkastelemaan lukemaansa eri näkökulmista.</p> <p>Oppilas käyttää aktiivisesti kirjastoa.</p> <p>Sisällöt Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kirjallisuuteen sekä lasten- ja nuortenkulttuuriin.</p> <p>Keskustellaan ja kirjoitetaan omasta lukuelämyksestä sekä kokemuksista lasten- ja nuortenkultuurista.</p> <p>Harjoitellaan tarkastelemaan luettua eri näkökulmista.</p> <p>Rohkaistaan käyttämään aktiivisesti kirjastoa.</p> <p>S4</p>
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja oppii lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaistuu lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas lukee lasten- ja nuortenkirjoja. Oppilas keskustelee ja kirjoittaa lukukokemuksestaan ja kokemuksistaan lasten- ja nuortenkultuurista.
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	
3. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas havainnoi omaa ja ympäristönsä kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta.</p> <p>Sisällöt: Tarkastellaan omaa ja ympäristön kieliä ja kulttuureja.</p> <p>Tuetaan oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään ja tuomaan esille omaa kulttuuritaustaansa.</p> <p>S4</p>
4. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas havainnoi ja osaa nimetä piirteitä omasta ja ympäristönsä kulttuurista sekä kielellisestä monimuotoisuudesta.</p> <p>Oppilas tunnistaa oman monikielisen identiteettinsä ja oppii arvostamaan sitä.</p> <p>Sisällöt Tarkastellaan omaa ja ympäristön kieliä ja kulttuureja.</p> <p>Tuetaan oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään ja tuomaan esille omaa kulttuuritaustaansa.</p> <p>S4</p>

<p>5. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas kuvailee omaa ja lähiympäristönsä monikielisyttä sekä kulttuurista monimuotoisuutta.</p> <p>Sisällöt Tarkastellaan omaa ja ympäristön kieliä ja kulttuureja.</p> <p>Tuetaan oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään ja tuomaan esille omaa kulttuuritaustaansa.</p> <p>Ohjataan oppilasta arvostamaan omaa ja muiden kulttuurista monimuotoisuutta.</p> <p>S4</p>
<p>6. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas kuvailee omaa ja lähiympäristönsä monikielisyttä sekä kulttuurista monimuotoisuutta.</p> <p>Oppilas tunnistaa eri kielten ja kulttuuristen piirteiden yhtäläisyyksiä ja eroja.</p> <p>Sisällöt Tarkastellaan omaa ja ympäristön kieliä ja kulttuureja.</p> <p>Harjoitellaan vertailemaan eri kielten ja kulttuuristen piirteiden yhtäläisyyksiä ja eroja.</p> <p>Tuetaan oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään ja tuomaan esille omaa kulttuuritaustaansa.</p> <p>Ohjataan oppilasta arvostamaan kulttuurista monimuotoisuutta.</p> <p>S4</p>
<p>Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)</p>	<p>Oppilas oppii havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta, saa tukea monikielisen ja -kulttuurisen identiteettinsä kehittämiseen sekä oppii hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria</p>
<p>Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)</p>	<p>Oppilas kuvailee omaa ja lähiympäristönsä monikielisyttä sekä kulttuurista monimuotoisuutta.</p>
<p>T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita</p>	
<p>3. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas tekee havaintoja kielenoppimisestaan ja omista oppimisen tavoistaan.</p> <p>Sisällöt: Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.</p> <p>Tuetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään suomen kielen oppijana ja käyttäjänä.</p> <p>S5</p>
<p>4. luokka</p>	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas osaa ohjatusti asettaa itselleen oppimistavoitteita.</p>

	<p>Sisällöt</p> <p>Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.</p> <p>Tuetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään suomen kielen oppijana ja käyttäjänä.</p> <p>Ohjataan oppilasta asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä arvioimaan omaa oppimistaan.</p> <p>S5</p>
5. luokka	<p>Oppimisen tavoite:</p> <p>Oppilas tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan kielenoppijana ja kielenkäyttäjänä sekä asettaa itselleen oppimistavoitteita.</p> <p>Sisällöt</p> <p>Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.</p> <p>Tuetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään suomen kielen oppijana ja käyttäjänä.</p> <p>Ohjataan oppilasta asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä arvioimaan omaa oppimistaan.</p> <p>S5</p>
6. luokka	<p>Oppimisen tavoite:</p> <p>Oppilas tunnistaa ja käyttää vahvuuksiaan kielenoppijana sekä asettaa itselleen oppimistavoitteita.</p> <p>Sisällöt</p> <p>Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.</p> <p>Tuetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään suomen kielen oppijana ja käyttäjänä.</p> <p>Ohjataan oppilasta asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä arvioimaan omaa oppimistaan.</p> <p>S5</p>
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan kielenoppijana ja kielenkäyttäjänä sekä asettaa itselleen oppimistavoitteita.
T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	
3. luokka	<p>Oppimisen tavoite:</p> <p>Oppilas tunnistaa eri oppiaineiden tekstejä, keskeistä sanastoa ja käsitteistöä.</p> <p>Sisällöt:</p>

	<p>Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja käyttämistä.</p> <p>Luetaan ja kuunnellaan erilaisia asiatekstejä, joilla harjoitellaan eri oppiaineiden ilmaisua ja käsitteistöä.</p> <p>Selitetään oppiaineiden sanastoa ja käsitteitä arkikielellä.</p> <p>S5</p>
4. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas harjoittelee eri oppiaineiden tekstien lukemista ja niiden keskeisten sanastojen ja käsitteiden ymmärtämistä.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja käyttämistä.</p> <p>Luetaan ja kuunnellaan erilaisia asiatekstejä, joilla harjoitellaan eri oppiaineiden ilmaisua ja käsitteistöä.</p> <p>Harjoitellaan löytämään pääasiat eri oppiaineiden teksteistä.</p> <p>S5</p>
5. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas ymmärtää pääasiat eri oppiaineiden teksteistä.</p> <p>Oppilas ymmärtää, millaisista osista tekstit rakentuvat.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja käyttämistä.</p> <p>Luetaan ja kuunnellaan erilaisia asiatekstejä, joilla harjoitellaan eri oppiaineiden ilmaisua ja käsitteistöä.</p> <p>Harjoitellaan löytämään pääasiat eri oppiaineiden teksteistä.</p> <p>Tutustutaan eri oppiaineiden tekstien rakenteeseen.</p> <p>S5</p>
6. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas ymmärtää eri oppiaineiden kieltä ja tekstien keskeiset sisällöt.</p> <p>Oppilas osaa kuvailla eri oppiaineiden tekstien rakenteita yksin ja yhdessä muiden kanssa.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja käyttämistä.</p> <p>Luetaan ja kuunnellaan erilaisia asiatekstejä, joilla harjoitellaan eri oppiaineiden ilmaisua ja käsitteistöä.</p>

	Harjoitellaan kuvailemaan, millaisista osista tekstit rakentuvat. S5
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	Oppilas ymmärtää ikätasonsa mukaista oppiaineiden kieltä vuorovaikutuksessa muiden kanssa.
T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	
3. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas etsii yksittäisiä tietoja annetuista lähteistä.</p> <p>Oppilas osallistuu yhteiseen työskentelyyn kuuntelemalla.</p> <p>Oppilas tietää, että kaikki tieto ei ole luotettavaa.</p> <p>Sisällöt: Harjoitellaan etsimään tietoa annetuista lähteistä.</p> <p>Pohditaan tiedon luotettavuutta.</p> <p>S5</p>
4. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas etsii tietoa tutuista tai annetuista lähteistä.</p> <p>Oppilas osallistuu yhteiseen työskentelyyn.</p> <p>Oppilas tietää luotettavia lähteitä.</p> <p>Sisällöt Ohjataan oppilasta valitsemaan tiedon hankintaan sopivia ja luotettavia lähteitä.</p> <p>Ohjataan oppilasta osallistumaan yhteiseen työskentelyyn.</p> <p>S5</p>
5. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas käyttää lähdetietoa kopioimatta sitä.</p> <p>Oppilas edistää yhteistä työskentelyä.</p> <p>Oppilas tekee havaintoja lähteiden luotettavuudesta.</p> <p>Sisällöt Harjoitellaan tuottamaan tekstiä lähdetiedon pohjalta yksin ja yhdessä toisten kanssa.</p> <p>Harjoitellaan tunnistamaan luotettavia lähteitä.</p> <p>S5</p>
6. luokka	<p>Oppimisen tavoite: Oppilas tuottaa hankkimansa lähdetiedon pohjalta suullisen tai kirjallisen tekstin.</p> <p>Oppilas valitsee ohjatusti tilanteeseen ja aiheeseen sopivan tavan hankkia tietoa.</p>

	<p>Oppilas edistää yhteistä työskentelyä.</p> <p>Oppilas arvioi lähteiden luotettavuutta.</p> <p>Sisällöt</p> <p>Tuotetaan suullinen tai kirjallinen teksti hankitun lähdetiedon pohjalta.</p> <p>Harjoitellaan valitsemaan tilanteeseen ja aiheeseen sopiva tapa hankkia tietoa.</p> <p>Ohjataan oppilasta toimimaan eettisesti tekijänoikeuksia ja yksityisyyttä kunnioittaen.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta osallistumaan aktiivisesti yhteiseen työskentelyyn.</p> <p>Harjoitellaan tunnistamaan luotettavia lähteitä.</p> <p>S5</p>
Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet (valtakunnallinen)	Oppilas oppii kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä.
Hyvän osaamisen kuvaus arvosana 8 (valtakunnallinen)	<p>Oppilas käyttää lähdetietoa kopioimatta sitä suoraan.</p> <p>Oppilas edistää yhteistä työskentelyä.</p> <p>Oppilas tekee havaintoja lähteiden luotettavuudesta.</p>